

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu Ing. Stanislavy Strelcovej, PhD.

„EKONOMICKÁ BEZPEČNOSŤ AKO ZLOŽKA VIACÚROVNŔOVÉHO MODELU BEZPEČNOSTI“.

Predložená habilitačná práca rieši aktuálnu problematiku spoločenskej praxe. Prostredníctvom literárnej metódy charakterizuje objekty ekonomickej bezpečnosti, hrozby a riziká, ktoré ju narušujú, ako aj prostriedky, nástroje a opatrenia, pomocou ktorých má byť ekonomická bezpečnosť objektov udržiavaná.

Autorke habilitačnej práce sa podarilo sústrediť a využiť pomerne známe skutočnosti z ekonomickej teórie k vypracovaniu uceleného spisu ekonomickej bezpečnosti na viacúrovňovej vertikále riadenia štátu. Na detaily vybraných objektov ekonomickej bezpečnosti ilustruje ekonomickú bezpečnosť ako integrálnu súčasť bezpečnosti krajiny.

Z formálneho hľadiska je práca rozdelená do niekoľkých kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú a majú veľmi dobrú vypovedaciu schopnosť. Napriek tejto skutočnosti v práci chýbajú teoretické a praktické východiská k ďalšiemu rozvoju ekonomickej bezpečnosti na všetkých stupňoch riadiacej vertikály, ako aj možnosti využitia výsledkov práce pri rozvoji študijných programov.

Z metodologického hľadiska habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na tento druh prác. V práci sú uvedené bežne používané ekonomické kategórie a finančné ukazovatele na makroekonomickej a podnikovej úrovni. V tejto súvislosti oceňujem obrázkové ilustrácie, ktoré vhodným spôsobom dopĺňajú textovú časť práce.

K habilitačnej práci mám nasledovné pripomienky a námety:

Formulovaný cieľ práce mohol byť rozšírený o príspevok habilitačnej práce k rozvoju vedeckých disciplín a študijných programov. Práci by prospeli tiež chýbajúce metódy práce.

V prvej kapitole na strane 16 chýba popis bezpečnosti podnikateľského prostredia a podnikateľských subjektov, bezpečnosť regiónov, miest a obcí. Chýba teda popis najnovších poznatkov skúmaných objektov ekonomickej bezpečnosti popisovaných v ďalších kapitolách. Potvrdzuje to i text na strane 22.

Na strane 22 chýbajú ďalšie subjekty, ktoré významnou mierou ovplyvňujú ekonomickú bezpečnosť štátu ako sú strategické aliancie, sieťovanie podnikov a diverzifikáciu výrobného a kapitálového portfólia národných spoločností.

V druhej kapitole na strane 30 obrázok 3 absentujú subjekty podieľajúce sa na tvorbe hospodárskej politiky. V uvedenom obrázku však chýba druhá časť, a to hospodársky mechanizmus spolu s makroekonomickými nástrojmi riadenia národného hospodárstva. Hospodársky mechanizmus spolu s málo účinným regulačným systémom absentujú aj medzi determinantmi ekonomickej bezpečnosti (s. 33-56).

V kapitole 3 medzi opatreniami na zvýšenie bezpečnosti územnej samosprávy chýba podnikavosť a podnikateľská činnosť VÚC a obcí.

V kapitole 4 medzi finančnými zdrojmi podniku absentujú predaj hmotného majetku a združené prostriedky spoločníkov, duševné vlastníctvo (metodiky, receptúry, technologické postupy, ochranné známky, softvéry) a ďalšie nehmotné zdroje.

V podkapitole 4.3 sú uvedené hmotné zdroje iba na báze ekonomickej finančnej analýzy. Tento argument je nedostatočný vzhľadom na to, že finančná analýza je metóda rozboru a nie hmotný zdroj.

V kapitole 5 sú uvedené faktory ekonomickej bezpečnosti jednotlivcov, ktoré možno považovať za vonkajšie javy predchádzajúcich príčin. Takýmito primárnymi príčinami sú nedostatočné pracovné príležitosti, redukcia zamestnávateľských podnikateľských subjektov, nízka príjmová a platobná úroveň obyvateľstva, zadlženosť obyvateľstva, rastúce ceny spotrebných tovarov a služieb, zvyšovanie odvodov a poplatkov fyzických osôb, dlhodobá stagnácia miezd, plátov a starobných dôchodkov. Chýba minimálna mzda so svojimi obmedzujúcimi atribútmi pre podnikateľov na jednej strane a zamestnancov na strane druhej.

Záver práce si žiada doplniť o splnenie cieľa práce, využitie habilitačného spisu pri rozvoji študijných programov a umožniť ďalší rozvoj teórie ekonomickej bezpečnosti.

Popri uvedených pripomienkach mám na habilitantku tieto otázky :

- a) Aký je názor habilitantky na eliminovanie šedej ekonomiky?
- b) Prečo sa hazarduje s pracovnou silou, dokonca s vysokokvalifikovanou, keď táto vo vyspelých ekonomikách často predstavuje najdôležitejší výrobný faktor?
- c) Ktoré regulačné systémy habilitantka odporúča k udržaniu ekonomickej bezpečnosti štátu a samosprávnych územných celkov?

Záver

Uvedené pripomienky a námety neznižujú úroveň habilitačnej práce, ale naopak, umocňujú jej význam v spoločenskej praxi. Na základe uvedeného, ako aj celkového zhodnotenia pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti habilitantky **odporúčam** habilitačnú prácu Ing. Stanislavy Strelcovej, PhD. k habilitačnému konaniu a po úspešnej obhajobe priznať vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore 8.3.7 občianska bezpečnosť.

V Bratislave, 13.05.2013

Dr.h.c. prof.mpx.h.c. prof. Ing. Vladimír **Gozora**, PhD.
oponent